Κυριακή Α’ Νηστειών (Ορθοδοξίας): Μια ματιά στο Συνοδικό της Ζ' Οικουμενικής Συνόδου (π. Αθανάσιος Μυτιληναίος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 22 Μαρτίου, 2024

Απομαγνητοφωνημένη ομιλία που εκφωνήθηκε στην Ιερά Μονή Κομνηνείου Λαρίσης στις 3-3-1996

Σήμερα, αγαπητοί μου, **πρώτη Κυριακή των Νηστειών**, η Εκκλησία μας γιορτάζει την ορθοδοξότητά της. Κατόπιν πολλών κόπων και αγώνων. Γι΄ αυτό και την Κυριακή αυτή, την ονόμασε **Κυριακή της Ορθοδοξίας**. Βέβαια όλαι αι Σύνοδοι συνέβαλαν εις την Ορθοδοξίαν. Όμως κατ’ εξοχήν προβάλλεται η 7η Οικουμενική Σύνοδος, που έλαβε χώρα στη Νίκαια της Μικράς Ασίας, απέναντι από την Κωνσταντινούπολη, το 787, μετά Χριστόν φυσικά, από 24 Σεπτεμβρίου έως 13 Οκτωβρίου.

Το Συναξάριον της ημέρας μάς πληροφορεί: ***«Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Κυριακῇ πρώτῃ τῶν Νηστειῶν, ἀνάμνησιν ποιούμεθα τῆς ἀναστηλώσεως τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν Εἰκόνων, γενομένης παρὰ τῶν ἀειμνήστων Αὐτοκρατόρων Κωνσταντινουπόλεως, Μιχαὴλ καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Θεοδώρας, ἐπὶ τῆς Πατριαρχείας τοῦ ἁγίου καὶ Ὁμολογητοῦ Μεθοδίου»***.

Όμως, εκτός του κυρίου θέματος, που ήταν η προσκύνησις ή μη, των αγίων εικόνων, γιατί αυτό **ήταν το κύριο θέμα της 7ης Οικουμενικής Συνόδου** και μάλιστα της εικόνος του Ιησού Χριστού, διότι εκεί ήταν το επίμαχο θέμα: «*Δυνάμεθα να εικονίσουμε το πρόσωπο του Χριστού;*» Απάντησις πολύ απλή. Εφόσον έγινε άνθρωπος... **Ο Θεός δεν εικονίζεται. Είναι ανεικόνιστος. Αλλά εφόσον ο Υιός έγινε άνθρωπος, εικονίζεται**. Εθεσπίσθησαν λοιπόν εκτός από το κύριο αυτό θέμα, και άλλοι κανόνες της Εκκλησίας μας, βεβαίως εξαιρετικής σημασίας. Και τούτο γιατί προσεβλήθησαν, κατά καιρούς, κάποιες ευαγγελικές θέσεις, από μία κακή ερμηνεία. Εξάλλου, **η παρερμηνεία της Αγίας Γραφής είναι εκείνη η οποία εισάγει την αίρεσιν.**

Βέβαια, τα ιερά κείμενα πρέπει να κατανοηθούν. Και κατανοούνται βεβαίως με την ερμηνείαν. **Αν η ερμηνεία είναι στηριγμένη στον ορθολογισμό, τότε έχομε**

την αίρεση. **Τι είναι αίρεσις; Η λογική ερμηνεία του δόγματος.** Αυτό λέγεται *αίρεσις*. Ο ορισμός. **Η ερμηνεία πρέπει να στηρίζεται εις την αποκάλυψιν. Και βέβαια με τον φωτισμό πάντοτε του Αγίου Πνεύματος.**

Και αυτό έχει γίνει και γίνεται με το **Συνοδικόν Σύστημα**. Όλη η Εκκλησία θα συγκεντρωθεί με τους **αντιπροσώπους της, που είναι οι Επίσκοποι**, αλλά όπως **και μεμονωμένα από Πατέρες -μπορεί να έχουμε και εκεί την αλήθειαν- που έμειναν πιστοί και στο γράμμα και στο πνεύμα της Γραφής** . Όπως έχομε Κανόνες, φερειπείν, του Μεγάλου Αθανασίου, έχομε Κανόνες του Μεγάλου Βασιλείου. Αν θέλετε, για την ακρίβειαν είχαν κανονίσει κάποια θέματα της εποχής των. Φερειπείν ο Μεγάλος Βασίλειος τα «*περί μοναχισμού*»· που **αυτά επεκυρώθησαν από Οικουμενικάς Συνόδους. Δεν έμειναν μόνο μία ατομική, προσωπική υπόθεση**. **Γι΄αυτό η Εκκλησία δέχεται ως γνησίους ερμηνευτάς, τους αγίους Πατέρας και τα συμπεράσματα των Συνόδων, Οικουμενικών ή τοπικών, θεόπνευστα και ισόκυρα, ιδίου κύρους, ίσου κύρους με την Αγία Γραφήν**. Διότι τι είναι εκείνα τα οποία ηρμήνευσαν; Η Αγία Γραφή. Μόνο που την πλαταίνουν, για να κατανοηθεί, αλλά **και να δοθεί το σωστό στίγμα**, που είναι **το πνεύμα του γράμματος**. Εξάλλου αν το θέλετε, **αυτή είναι η λεγομένη Ιερά Παράδοσις**. **Δηλαδή η ορθή ερμηνεία της Αγίας Γραφής. Και είναι βεβαίως κυριότατα έγγραφη. Είναι γραμμένη η Παράδοση της Εκκλησίας.**

Και αν θέλετε τώρα, επανερχόμενοι εις την 7η Οικουμενικήν Σύνοδο, σημειώνουμε ότι εκτός από τους Κανόνες που αφορούν στη σημασία της εικόνος,**εθέσπισαν κι άλλους κανόνες, σπουδαίας αξίας και σημασίας**, όπως θα δείτε στη συνέχεια, με την ευκαιρία της συγκροτήσεως αυτής της Συνόδου. Διότι κατά καιρούς, μην ξεχνάτε, διότι η Α΄ Οικουμενική Σύνοδος που έγινε εις την Κωνσταντινούπολη στη Νίκαια της Μικράς Ασίας, στην Κωνσταντινούπολη, έγινε το 325, αρχές 4ου αιώνος και η 7η Οικουμενική Σύνοδος έγινε το 787, τέλη 8ου αιώνος. Έχομε λοιπόν ένα μακρύ χρονικό διάστημα κατά τη διάρκεια του οποίου ανεφύησαν διάφορα θέματα, προβλήματα**, προσβολές εκ μέρους των εχθρών της Εκκλησίας, με ερμηνείες κακότεχνες, κακοήθεις και δαιμονικές** και έτσι η Εκκλησία καθ’ όλο αυτής το μήκος, όποτε συνεκροτείτο σε Σύνοδο, επελαμβάνετο κι αυτών των θεμάτων.

Έτσι, μπορούμε κάτι να αναφέρουμε, επιτρέψατε, για να ξεφύγουμε λίγο από το καθιερωμένο θέμα της εικόνος. Για να δούμε τι υπήρξε και τι άλλο υπήρξε η 7η Οικουμενική Σύνοδος. Θα σας διαβάσω ένα σημείον. Θα σας πω το κείμενον. Θα το εξηγήσουμε:

«*Τοῖς τὴν ὕλην ἄναρχον καὶ τὰς ἰδέας ἢ συνάναρχον τῷ δημιουργῷ πάντων καὶ Θεῷ δογματίζουσι* (εννοείται οι αιρετικοί δογματίζουσιν)*, καὶ ὅτι περ οὐρανὸς καὶ γῆ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν κτισμάτων ἀΐδιά τε εἰσὶ καὶ ἄναρχα*

καὶ διαμένουσιν ἀναλλοίωτα, καὶ ἀντινομοθετοῦσι τῷ εἰπόντι· **-**έρχονται σε αντίθεση με Εκείνον που είπε:- *«ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι» καὶ ἀπὸ γῆς κενοφωνοῦσι* («*κενοφωνώ*»-το κε με έψιλον-που θα πει: *βγάζω κούφιες, άδειες φωνές*, δηλαδή *λέγουν κενά λόγια*. **Η αίρεσις τι είναι;** Ένας κενός -το *κε* με έψιλον πάντοτε- **κούφιος λόγος**, χωρίς δηλαδή την έμπνευση του Αγίου Πνεύματος, από γης, αυτό θα πει**, χωρίς την έμπνευση του Αγίου Πνεύματος, αλλά υλιστικά**, σαρκικά ομιλούντες) *καὶ τὴν θείαν ἀρὰν ἐπὶ τὰς ἑαυτῶν ἄγουσι κεφαλάς, ἀνάθεμα* -και επισωρεύουν στο κεφάλι τους την κατάρα. Ανάθεμα, έξω, μακριά-**»**.

Αυτή η θέσις, αγαπητοί, είναι εξαιρετικά σπουδαία. Πρέπει να σας πω ότι εδώ έχομε μία θέσιν βασικά πλατωνικήν, γενικότερα δε φιλοσοφικήν. **Είναι η άναρχος ύλη των φιλοσόφων**. Μη νομίσετε δε ότι αυτά που θα πούμε και παρακάτω και τώρα ότι θα ήταν πράγματα τα οποία δεν θα μας ενδιέφεραν, θα είχαν απλώς μουσειακήν αξίαν, ιστορικήν αξίαν. Όχι. Πάρτε ένα σύγχρονο λεξικό, φερειπείν «*Το μικρό φιλοσοφικό λεξικό*» του Ρόζενταλ, είναι υλιστικόν, θα δείτε μέσα εκεί, πηγαίνετε στο λήμμα «*ύλη*» και θα δείτε τι γράφει. Τι; Αυτά τα οποία λέει εδώ η Σύνοδος. Εκείνο που έλεγαν και οι παλαιοί φιλόσοφοι. Ότι «*η ύλη είναι άναρχος. Υπήρχε, υπάρχει και θα υπάρχει. Χωρίς αρχή και χωρίς τέλος*». Το προσέξατε;

Ή ακόμη ότι «*η ύλη είναι συνάναρχος με τον Δημιουργόν. Άναρχος ο Δημιουργός, ο Θεός, άναρχος και η ύλη. Συνεπώς δύο ξεχωριστά πράγματα. Άλλο ο Δημιουργός* -θα δείτε τώρα τι είναι αυτός ο Δημιουργός- *και άλλο πράγμα είναι το σύμπαν, η ύλη, ή οι ιδέες*». Εδώ που λέει «*καί τάς ἰδέας*» **πρόκειται περί των ιδεών του Πλάτωνος**. Ποιος δεν έχει ακούσει για τις *ιδέες* του Πλάτωνος; Τι ήσαν οι «*ιδέες*» του Πλάτωνος; Τρία σημεία. «*Εδώ είναι ο Θεός. Προσέξτε, είναι επίκαιρα θέματα αυτά. Πάντοτε επίκαιρα. Εδώ είναι ο Θεός. Εδώ είναι η άναρχος ύλη, την οποία δεν εδημιούργησε ο Θεός, απλώς είναι συνάναρχος με τον Δημιουργόν και εδώ σε ένα τρίτο σημείο είναι οι ιδέες. Οι ιδέες είναι τα πρότυπα των όντων. Τα πρότυπα των όντων. Δηλαδή τι υπάρχει μέσα στη φύσιν; Το λουλουδάκι; Το κρινάκι; Έχει το πρότυπό του, την ιδέα του, στον ουρανό. Πού είναι οι ιδέες; Στον ουρανό! Ο άνθρωπος; Ο άνθρωπος έχει το πρότυπό του στον ουρανό! Ο σκύλος; Έχει το πρότυπό του στον ουρανό. Ο σκύλος; Έχει το πρότυπό του στον ουρανό*». **Αυτά τα πρότυπα, στη γλώσσα του Πλάτωνος λέγονται *ιδέες***.

Τι κάνει λοιπόν τώρα ο Θεός; «*Ο Θεός αντιγράφει τις ιδέες και φτιάχνει τα όντα στη φύση. Εκ της υπαρχούσης ύλης! Αλλά τι κάνει τότε ο Θεός; Δεν είναι Δημιουργός εκ του μη όντος. Αλλά είναι… ούτε καν Δημιουργός. Αλλά είναι απλώς διακοσμητής…*». Να το καταλάβετε. Πηγαίνω στην αγορά και αγοράζω ζωγραφικούς πίνακες, έπιπλα, μπιμπελό, ό,τι θέλετε. Τα φέρνω από την αγορά. Δεν τα έφτιαξα εγώ. Και στολίζω το σπίτι μου. **Κατά τον Πλάτωνα, ο Θεός δεν είναι Δημιουργός. Είναι διακοσμητής.**

Ακόμα, βλέπομε εδώ να αναφέρεται **η αϊδιότης της ύλης. Αλλά και το αμετάβλητο της ύλης.** Όλα αυτά, σας είπα, **θεωρίες Πλατωνικές**. **Τι θα πει αϊδιότης; Είναι εκείνο που δεν έχει αρχή, ούτε τέλος. Τι θα πει αιώνιον; Αυτό που έχει αρχή, αλλά δεν έχει τέλος**. **Ο άνθρωπος είναι αιώνιος**. Με την έννοια *«ἔσχεν ἀρχήν», αλλά δεν θα έχει τέλος*. Ο Θεός δεν είναι αιώνιος. **Καταχρηστικώς**, θα μου το πείτε αυτό, πάμπολλες φορές χρησιμοποιείται η λέξις αιώνιος, και στις ευχές της Εκκλησίας μας κτλ... **Καταχρηστικώς χρησιμοποιείται η λέξις αιώνιος. Ο Θεός είναι αΐδιος. Χωρίς αρχήν και χωρίς τέλος**.

Ο πλατωνισμός, πρέπει να σας πω, ότι ταλαιπώρησε την Εκκλησία. Θα έλεγα εκείνο που είπαν κάποτε στην αρχαιότητα: **«*Φίλος ὁ Πλάτων, φιλτάτη ἡ ἀλήθεια*»**. Όσοι πήγαμε λίγο στο σχολειό και κάναμε κάποια έργα του Πλάτωνος, μας έμεινε συμπαθέστατος και θαυμάσιος ο Πλάτων. Έτερον εκάτερον. Είναι προ Χριστού. Είναι **προ Χριστού**. Κι εκείνα που είπε, πάλι καλά. **Διότι δεν είχε το φως του Ευαγγελίου**. Τώρα ο Χριστιανός δεν χρειάζεται παρά μόνον τη γλώσσα, αν το θέλετε, τη γλώσσα. Εξάλλου, υπάρχει ένα σημείο... που να σας τα πω όλα, το λέει στην 7η Οικουμενική Σύνοδο: **Μπορούμε μόνο τη γλώσσα να χρησιμοποιούμε, τα σχήματα, όχι όμως το περιεχόμενον της φιλοσοφίας.** Φίλος λοιπόν ο Πλάτων· φιλτάτη η αλήθεια. **Και ποια είναι η φιλτάτη αλήθεια; Το Ευαγγέλιον**. Έτσι, ταλαιπώρησε την Εκκλησία ο Πλατωνισμός, πώς; Γιατί πολλοί Χριστιανοί ασχολήθηκαν με τον Πλάτωνα και **εισήγαγαν ιδέες μέσα εις το δόγμα της πίστεως**. Αυτούς όλους τους κατεδίκασε ή καλύτερα, η Εκκλησία, μάλιστα ιδιαιτέρως η 7η Οικουμενική Σύνοδος, για να είμαι ακριβέστερος, **επανέλαβε την καταδίκην, κατεδίκασε τις πλατωνικές θεωρίες εις το πρόσωπον του αγαπητού Ωριγένους**. Τι κρίμα! Θαυμάσιος ο Ωριγένης. Παρεσύρθη.

Η απάντησις αν η ύλη, ο κόσμος είναι άνευ αρχής, απαντούμε: Από τον πρώτο στίχο της Αγίας Γραφής: **«*Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν*»**. Έτσι αρχίζει η Αγία Γραφή. Εκείνο το «***ἐν ἀρχῇ***» είναι το θεμέλιον του χρόνου· που **ύλη και χρόνος τίθενται μαζί. Δεν δύναται να εννοηθεί ο χώρος, που συνίσταται από την ύλη, δεν δύναται να εννοηθεί ο χώρος χωρίς του χρόνου**. Οι μεταβολές της ύλης, αν το θέλετε, και σε στατικές καταστάσεις, μήπως ένα άτομο της ύλης δεν είναι σε φαινομενικώς, στατικήν κατάστασιν; **Κάθε άλλο παρά στατικήν κατάστασιν είναι ένα άτομο της ύλης. Είναι σε κατάσταση δυναμικοτάτη. Δυναμικοτάτη...** Τι πεδία υπάρχουν εκεί ανάμεσα στον πυρήνα και στο ηλεκτρόνιο, τι... ο Θεός ξέρει. Κι εκείνα τα οποία βρίσκομε και ανακαλύπτομε στα εργαστήριά μας.

Λοιπόν, αγαπητοί, **χώρος και χρόνος θεμελιώθηκαν μαζί. Άρα λοιπόν η Δημιουργία είναι ένχρονος. Δεν είναι άναρχος**. Ιδού η αλήθεια. «***Ἐν ἀρχῇ***

ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.». Τι ρήμα βάζει; «***Ἐποίησεν***». **Ο Θεός είναι άκτιστος. Ο κόσμος είναι κτιστός. Αυτόματα λοιπόν είναι κάτω από τον Θεό η Δημιουργία**. **Ο Θεός άκτιστος, η Δημιουργία κτιστή.** Αυτή είναι η απάντηση της Εκκλησίας.

Άλλο σημείο: «*Τοῖς λέγουσιν ὅτι ἐν τῇ τελευταίᾳ καὶ κοινῇ ἀναστάσει* - και είναι μάλιστα αυτή η θέσις όμορφη, που είχαμε σήμερα και ένα μνημόσυνο και δίνει μία απάντηση, προσέξατέ το-· *Τοῖς λέγουσιν* -για ΄κείνους που λένε- *ὅτι ἐν τῇ τελευταίᾳ καὶ κοινῇ ἀναστάσει* -όταν θα αναστηθούμε όλοι, η κοινή ανάστασις, όλοι θα αναστηθούμε, από τον Αδάμ και την Εύα, μέχρι τον τελευταίο που θα έχει πεθάνει, εκείνοι που θα ζουν, απλώς θα αλλαχθούν, δεν θα περάσουν από τον θάνατον- *μεθ' ἑτέρων σωμάτων οἱ ἄνθρωποι ἀναστήσονται καὶ κριθήσονται, καὶ οὐχὶ μεθ' ὧν κατὰ τὸν παρόντα βίον ἐπολιτεύσαντο, ἅτε τούτων φθειρομένων καὶ ἀπολλυμένων*». Τι λένε; «*Λέγουσιν*». Τι λένε; Ότι «*με άλλα σώματα*», λέει, «*θα αναστηθούν. Γιατί αυτά είναι* ***φθειρόμενα καὶ ἀπολλύμενα****. Θα αναστηθούν λοιπόν με κάποια άλλα σώματα*». Κι εδώ λέει: «*Ἀνάθεμα*». Θα το δούμε λίγο πιο κάτω το «*ανάθεμα*». Θα το αναλύσουμε και αυτό λιγάκι. Ότι δηλαδή **δεν είναι δεκτό αυτό το οποίο λέγουν οι αιρετικοί.**

Δεν θα πάρουμε άλλα σώματα. Θα είναι τα ίδια σώματα· τα οποία θα ανακαινισθούν. Αλλά τα ίδια. Λέει ο Απόστολος Παύλος στην προς Κορινθίους επιστολή... τι να επιστρατεύσω; Ολόκληρη η Αγία Γραφή είναι γεμάτη. Ιδίως η Καινή Διαθήκη. Και η Παλαιά Διαθήκη. Και η Παλαιά. «*Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο* (διότι πρέπει το θνητόν. Ποιο; Αυτό. Τούτο. Το δείχνει. Τούτο. Τούτο. Τούτο. Όχι κάποιο άλλο σώμα) *ἐνδύσεσθαι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσεται ἀθανασίαν*». Αυτό το σώμα θα ντυθεί- ακούτε το ρήμα- ***ἐνδύσεσθαι***, *θα ντυθεί*, λέει, *και την αφθαρσίαν και την αθανασίαν*. **Αυτό το ίδιο**.

Ακόμη λέει ο Απόστολος Παύλος στην Β΄ προς Κορινθίους επιστολή του -το πρώτο που σας είπα είναι στην Α΄προς Κορινθίους. Ολόκληρο κεφάλαιο, το 15^{ο} κεφάλαιο αναφέρεται στα θέματα αυτά από τον Απόστολο Παύλο. «*Τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ* -όλοι θα σταθούμε στο βήμα του Χριστού, αφού αναστηθούμε- *ἵνα κομίσηται ἕκαστος* –για να πάρει ο καθένας**-** *τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε κακόν*». **Για να πάρει την απολαβή του. Με το σώμα του. Αυτό που έζησε. Και με το οποίον πραγμάτωσε, είτε το αγαθόν, είτε το κακόν**. Λέει ο **άγιος Κύριλλος Ιεροσολύμων**: «*Στάθηκες αγνός; Θα πάρεις την αμοιβή σου. Στάθηκες πόρνος; Θα πάρεις την καταδίκη σου*». Γι΄ αυτό λέει στην Α΄ προς Κορινθίους ότι: «*Πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν*», λέει ο απόστολος Παύλος, «*ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει». Και συνεπώς,* λέγει, *ὁ δὲ Κύριος* **–**ο Θεός Πατήρ, δηλαδή- *ἤγειρε τον Υἱόν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ». «Καὶ ἡμᾶς»:* **ώστε θα μείνει η ουλή**

ανεξάλειπτος πάσης αμαρτίας επί του σώματος και δη της ανηθικότητος. Η ουλή αυτή μόνον έναν τρόπο έχει να εξαφανιστεί. Με τη μετάνοια και την εξομολόγηση. Πέρασες στην άλλη ζωή; Τελείωσε. Θα αναστηθεί το σώμα σου με τις ουλές της αμαρτίας. Και συνεπώς θα κριθείς ακατάλληλος για την βασιλείαν του Θεού.

Αγαπητοί μου είναι κάτι καταπληκτικό πράγμα. Εδώ λοιπόν τι θέλει να μας πει; Θέλει να μας πει ότι τα πράγματα έτσι έχουν. **Δεν θα είναι κάποιο άλλο σώμα, αλλά θα είναι ένα, θα είναι το ίδιο που θα γίνει καινούριο, άφθαρτο και αθάνατον**. Μάλιστα αγανακτεί ο απόστολος Παύλος με τους Κορινθίους που πίστευαν... να, κάτι τέτοια αιρετικά και λέγει, τους γράφει: **«*Ἀγνωσίαν γὰρ Θεοῦ τινες ἔχουσι· πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω*»**. Μερικοί έχουν αγνωσίαν Θεού. **Αγνοούν τη δύναμη του Θεού**. Τι σας είπα προηγουμένως; Τι θα πει αίρεσις; Η λογική ερμηνεία του δόγματος. Εδώ με τη λογική τους λένε: «*Πώς είναι δυνατόν, αυτό το σώμα που έγινε χώμα να αναστηθεί;».* Είδατε; Κι αμέσως εισάγουν την θεωρίαν: «*Δεν είναι δυνατόν. Κάποιο άλλο σώμα θα είναι*». Αμέσως μπαίνει η αίρεσις. Και τι λέει ο Απόστολος Παύλος; «*Μερικοί*», λέει, «*από σας, έχουν αγνωσίαν Θεού. Αγνωσίαν σε τι; Δεν ξέρουν ποιος είναι ο Θεός, ούτε τη δύναμή Του. Και το λέγω για ντροπή σας*», γράφει ο Παύλος στο 15^{ο} κεφάλαιο Α΄ Κορινθίους.

Και κάτι ακόμα. Δυστυχώς πέρασε η ώρα. Τι άλλο να πει κανείς; «*Τοῖς δεχομένοις ὅτι τε προΰπαρξίς ἐστι τῶν ψυχῶν, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος τὰ πάντα ἐγένετο, καὶ παρήχθησαν, ὅτι τέλος ἐστὶ τῆς κολάσεως ἡ ἀποκατάστασις αὖθις τῆς κτίσεως, καὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Ἀνάθεμα!*»**.** Εκείνοι που υποστηρίζουν ότι προϋπάρχουν οι ψυχές... - και αυτό πλατωνική θεωρία. «*Αφού είπαμε ότι ο Θεός δεν είναι Δημιουργός. Κάπου οι ψυχές προϋπάρχουν, άναρχες και αυτές και αΐδιες. Παίρνει λοιπόν ο Θεός μία ψυχή, από κάποια... αποθήκη Του*- ας μου επιτραπεί η έκφρασις- *και την βάζει μέσα σε ένα σώμα... Παίρνει άλλη και την βάζει μέσα σε ένα άλλο σώμα...».* Αυτό λέγεται *προΰπαρξις των ψυχών*. Είναι, αν θέλετε να το επεκτείνουμε, όπως και οι Ανατολικές θρησκείες, με μετεμψυχώσεις και δεν ξέρω τι **και όλα αυτά τα παραμύθια, πραγματικά παραμύθια** . «*Και ότι δεν είναι εκ του μη όντος· ότι «καὶ οὐκ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος τὰ πάντα ἐγένετο, καὶ παρήχθησαν»· «ὅτι τέλος ἐστὶ τῆς κολάσεως*...- δυστυχώς τρέχει ο χρόνος- *ότι υπάρχει τέλος στη κόλαση. Η κόλαση τελειώνει».* Και ο Ωριγένης το έλεγε αυτό. Πάλι λογική*: «Είναι δυνατόν ο Θεός, ο αγαθός Θεός να βασανίζει* - δεν βασανίζει ο Θεός, μόνοι τους διαλέγουν την κόλαση οι άνθρωποι - *εις τους αιώνας των αιώνων; Χωρίς ποτέ λήξη; Είναι δυνατόν ποτέ;».*

Και μιλούν ακόμα για αποκατάσταση των πάντων. Θα πει «*έχομε καινούρια πράγματα, καινούριους κόσμους και θα είναι οι κόσμοι αυτοί, όπως και οι προηγούμενοι*». Πλατωνικές θέσεις, ξαναλέγω. **Τα πάντα έγιναν εκ του μη όντος, δηλαδή εκ του μηδενός. Η κόλασις είναι αιώνιος.** Διότι βρίσκομαι εκεί

εις το 25^{ο} κεφάλαιο στον Ματθαίο, που λέγει: «Αυτοί *θά ἀπέλθουν εἰς ζωήν αἰώνιον, οἱ δέ ἁμαρτωλοί εἰς κόλασιν αἰώνιον*». Εάν λοιπόν, στο ίδιο χωρίο, από τον αυτόν συγγραφέα χρησιμοποιείται η λέξις «*αιώνιος*» τότε, εάν η λέξις «*αιώνιος*» για την κόλασιν είχε σχετικόν χαρακτήρα, τότε θα πρέπει σχετικόν χαρακτήρα να έχει και η λέξις «*αιώνιος*» ως προς την βασιλείαν του Θεού. **Αυτά είναι η αναίρεσις αυτών των αιρέσεων**. Ανάθεμα λοιπόν και αυτοί.

Αγαπητοί μου, **η γνώσις των θέσεων, όσα αι επτά Οικουμενικαί Σύνοδοι, όπως και αι τοπικαί Σύνοδοι αποφαίνονται, παρέχουν σε μας την ορθόδοξη διδασκαλία. Γι' αυτό οφείλομε να γνωρίζομε όλες αυτές τις θέσεις.** Γιατί; Σήμερα οι ανατολικές θρησκείες έχουν εισβάλλει στην Ευρώπη -και στην Ελλάδα φυσικά- και στην Αμερική. Δηλαδή εις την Δύσιν. Και βλέπετε, ορθόδοξοι Χριστιανοί μας να παρασύρονται σε τέτοια καμώματα. Αιρετικά πέρα για πέρα. Και φιλοσοφικών διαστάσεων. **Να γιατί πρέπει να ξέρουμε όλα αυτά. Να γιατί σας είπα προηγουμένως ότι είναι όλα αυτά επικαιρότατα** . Όσοι έχετε, αν όχι το *Πηδάλιον*, που έχει μέσα ό,τι έχει από τας Συνόδους, τοπικάς και Οικουμενικάς, τουλάχιστον το *Τριώδιον* αν έχετε στο σπίτι σας, ανοίξτε, παρακαλώ, στην Κυριακή των Α΄ Νηστειών, εκεί στο Παράρτημα, ένα Παράρτημα έχει στη σημερινή Κυριακή με τίτλο: «*Συνοδικόν της Αγίας και Οικουμενικής Ζ΄(7^{ης}) Συνόδου υπέρ της Ορθοδοξίας*» και εκεί θα πάρετε μία μικρή γεύση. Κι εγώ από εκεί τα πήρα διά το πρόχειρον του πράγματος.

Πρέπει ακόμα να αντιληφθούμε ότι **στην αίρεση δεν υπάρχει ούτε το σωστόν ήθος, ούτε η σωστή πίστις, ούτε η σωστή λατρεία του Θεού και συνεπώς δεν υπάρχει η σωτηρία**. **Δεν υπάρχει η σωτηρία**. **Η αίρεσις είναι βλασφημία κατά του Θεού.** Πώς θα με σώσει λοιπόν ο Θεός; **Εάν κινούμαι στην αίρεση, στον χώρο της αιρέσεως;** Γι΄ αυτό και ο χαρακτηρισμός «*ἀνάθεμα*»· που **θέλει να τονίσει ότι κάθε αιρετικός ή κάθε αίρεση είναι έξω από την Εκκλησία.** Όπως και ο όρος «***ἀφοριζέσθω***». Κοινότατος όρος αυτό. Τι θα πει ***«ἀφοριζέσθω»;*** Ἀπό και ὀρίζω. **Βγάζω από τα όρια**. Αφορίζω. Και συνεπώς δεν ανήκει αυτός ή αυτή η θεωρία ή αυτή η θέσις ή αυτή η ερμηνεία δεν ανήκει στον χώρο της Εκκλησίας. **Είναι έξω από τον χώρο της Εκκλησίας**. **Πίστευε ό,τι θέλεις, άνθρωπε. Αλλά δεν δύνασαι να λες ότι ανήκεις μέσα στην Εκκλησία**. Είναι εκείνο που λέει ο απόστολος Παύλος: «*Εἴ τις οὐ φιλεῖ τόν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν* **- όποιος δεν αγαπά τον Κύριον Ιησούν Χριστόν** - ***ἤτω ἀνάθεμα***». Χώρια. Χώρια. **Ανάθεμα λοιπόν σημαίνει κάτι που είναι ή οφείλει να είναι χωριστά ως κατηραμένον.** Αυτό το «*κατηραμένον*» θα το βρείτε εις το βιβλίο το Λευιτικόν, στην Παλαιά Διαθήκη 7,26.

Αγαπητοί. **Ορθοδοξία σημαίνει γνησιότης ερμηνείας των θείων γραφών**. **Πρέπει όμως να συνοδεύεται και με την ορθοπραξία. Ορθώς να πράττομε. Όχι μόνον ορθώς να πιστεύομε. Αυτά τα δυο μας παρέχουν τη σωτηρία.**

Όσοι όμως εργάστηκαν είτε εις τας Συνόδους, είτε μες τους αιώνες για την Ορθοδοξία μας, όπως και κατ’ επανάληψιν σημειώνεται μέσα εις το Συνοδικόν, **αιωνία η μνήμη**.

ΠΗΓΕΣ:

- Απομαγνητοφώνηση ομιλίας δια χειρός του αξιοτίμου κ. Αθανασίου Κ.
- http://www.arnion.gr/mp3/omilies/p_athanasios/omiliai_kyriakvn/omiliai_kyriakvn_667.mp3

(Μεταφορά της απομαγνητοφωνημένης ομιλίας σε ηλεκτρονικό κείμενο και επιμέλεια: Ελένη Λιναρδάκη, φιλόλογος)